

**IMPACTUL DIMENSIUNII PARLAMENTARE
ÎN REALIZAREA POLITICII EXTERNE
A REPUBLICII MOLDOVA**

Tatiana BOGOS

This study analyzes the main aspects of the impact of the parliamentary dimension in the foreign policy of the Republic of Moldova. The structure of the article consists of introduction, historiography and conceptual-theoretical bases of foreign policy and parliamentary diplomacy, cooperations international parliamentary organizations as a platform for the implementation of foreign policy. At the same time, this study examines the specificity of bilateral interparliamentary cooperation as a way to achieve foreign policy.

Un fenomen remarcabil al epocii contemporane, în contextul intensificării proceselor de globalizare îl constituie afirmarea, alături de diplomația tradițională, a diplomației parlamentare. Aceasta

reprezintă un subiect de interes major datorită multiplelor abordări ale cercetătorilor, politicienilor, reprezentanților ai societății civile [1].

Parlamentul reprezintă instituția politică de bază a unui stat de drept și de aici, odată cu evoluția, cu dezvoltarea multilaterală a statului, trebuie să evolueze și parlamentarismul, axându-se pe modele contemporane de organizare a activității autorității legislative, de la această activitate pornește deschiderea unei societăți spre o veritabilă democrație constituțională [2].

Politica externă a Republicii Moldova, așa cum o demonstrează experiența sa de stat suveran și independent, constituie un instrument de realizare a dialogului cu statele lumii pe plan bilateral și multilateral. Obiectivul suprem al politicii externe constă în promovarea intereselor statului și ale cetățenilor săi, sau, în alți termeni, în asigurarea pe plan extern a condițiilor necesare pentru buna desfășurare a politicii interne. Rolul deputaților și al Parlamentului ca instituție este de a îmbogăți și de a stimula ideile și politicile, de a oferi impulsuri, direcții și acțiuni atât în cadrul statului, cât și pe arena internațională.

Prioritățile Republicii Moldova pe plan internațional au fost stabilite în funcție de întâietatea intereselor politice, economice și sociale [3]. În acest sens, statul nostru este membru al Organizației Națiunilor Unite și al instituțiilor ei specializate, membru al Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa, al Consiliului de Cooperare Nord-Atlantică, face parte din Comunitatea Statelor Independente, activează în cadrul Cooperării Economice a Mării Negre, Comisiei Dunării și altor organizații internaționale. Totodată Republica Moldova menține și dezvoltă raportul de bună vecinătate și prietenie cu statele limitrofe România și Ucraina, este foarte important extinderea și aprofundarea relațiilor cu Federația Rusă, Republica Belarus, cu alte țări din Comunitatea Statelor Independente, cu cele șapte state puternic industrializate [4].

Practica statelor din Europa Centrală, de Vest și de Est, a Țărilor Balcanice, ale statelor CSI și statelor UE demonstrează nu numai existența dimensiunii parlamentare și impactul acesteia în realizarea politicii externe, dar și importanța și necesitatea ei în consolidarea independenței și suveranității țării; asigurarea integrității teritoriale; afirmarea țării în calitate de factor de stabilitate pe plan regional;

contribuirea la promovarea reformelor social-economice necesare pentru tranziția la economia de piață și ridicarea bunăstării populației; edificarea statului de drept în care vor fi garantate și aduse la nivelul standardelor internaționale drepturile și libertățile fundamentale ale omului, precum și ale persoanelor care aparțin minorităților naționale.

În contextul în care organizațiile cu vocație globală și regională, în particular ONU, OSCE și Consiliul Europei, vor continua să rămână o platformă importantă pentru promovarea obiectivelor naționale strategice pe plan extern, Republica Moldova va putea mai ușor parcurge drumul spre integrarea europeană, democratizarea și modernizarea țării, restabilirea integrității teritoriale, consolidarea suveranității și independenței. Din această perspectivă, activitatea și aportul Parlamentului sunt fundamentale pentru: utilizarea structurilor competente ale organismelor internaționale în scopul susținerii și reafirmării suveranității și integrității teritoriale a Republicii Moldova și atragerii asistenței tehnice de natură să sprijine reformele interne, edificarea statului nostru în calitate de stat independent, unitar și indivizibil.

Participarea Republicii Moldova în organizațiile internaționale crează posibilități reale pentru o colaborare cu aproape toate statele lumii în cadrul relațiilor multilaterale interstatale, contribuind la dinamizarea activității și creșterea rolului și influenței în lume a Republicii Moldova. Iar relațiile interparlamentare bilaterale constituie un element important al politicii externe: în cadrul întâlnirilor în țară și peste hotare parlamentarii au posibilitatea de a aborda problemele ce țin de relațiile bilaterale ale Republicii Moldova cu alte țări, identificând căile optime de soluționare a lor, efectuând schimburi de experiență în domeniul activității legislative. La aceste întâlniri parlamentarii pun în discuție nu numai chestiuni ce se referă la relațiile bilaterale și colaborarea între state, dar și negociază formele și metodele de cooperare între ele în cadrul organismelor internaționale, deseori convenind asupra unor acțiuni concrete la nivel parlamentar.

În cele din urmă, deducem că prin activitatea sa multilaterală, dimensiunea parlamentară și-a câștigat o poziție deosebită în cadrul relațiilor internaționale, iar principala sarcină a diplomației parlamentare este consolidarea înțelegerii reciproce dintre țări, promovarea politicii externe și realizarea interesului național, o mai bună reprezen-

tare a poporului și consolidarea legitimității democratice a instituțiilor interguvernamentale [5]. Posibilitatea și importanța cunoașterii directe de către parlamentari a problemelor cu care se confruntă mediul internațional, luarea unor atitudini și decizii referitoare la acestea constituie o modalitate în plus de acțiune în sprijinirea propriei națiuni și apărarea intereselor statului.

Referințe:

1. VIERIU, D. Importanța Parlamentului ca instituție de stat. În: *Revista Administrarea Publică*, 2015, nr.2, pp. 50-58.
2. POPA, V. *Drept parlamentar al Republicii Moldova*. Chișinău: Universitatea Liberă Internațională din Moldova, 1999, p.232.
3. COZMA, A. *Constituirea diplomației parlamentare în Republica Moldova: aspecte istorico-politologice*. Institutul Integrare Europeană și Științe Politice. Academia de Științe a Moldovei. p.110-119. (Accesat 18.12.2018) Disponibil pe Internet: https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_fi-le/Constituirea%20diplomatiei%20parlamentare%20in%20Republica%20Moldova_0.pdf
4. Concepția politicii externe a Republicii Moldova aprobată prin Hotărârea nr. 368 din 08.02.1995. Publicat: 06.04.1995. În: *Monitorul Oficial*, nr. 020. Promulgat: 08.02.1995 (Accesat 16.11.2018). Disponibil pe Internet: <http://lex.justice.md/md/306955/>
5. КОНЬКОВ, А., ЧУКОВ, Р., ДЖАНОТТИ, А., ТКАЧЕНКО, С. *Парламентская дипломатия и её роль в современной политике*. Аналитический доклад, сс.2-16. (Accesat 08.11.2018). Disponibil pe Internet: <http://rethinkingrussia.ru/wp-content/uploads/2018/06/Парламентская-дипломатия-и-её-роль-в-современной-политике.pdf>

Recomandat

Angela COLAȚCHI, dr., conf. univ.